СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Затверджую
Голова Приймальної комісії
_____ О.В. Поркуян
«_____» _____ 2016 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **магістра**
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
спеціальності 073 – "Менеджмент"
(за спеціалізацією "**Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності**"
для осіб, які здобули ступень бакалавра, спеціаліста
за спорідненою спеціальністю

Сєвєродонецьк, 2016

Програма складена на підставі робочих навчальних планів спеціальності 073 – "Менеджмент" (за спеціалізацією "**Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності**").

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:	Зав. кафедрою менеджменту і адміністрування, д.е.н., проф. Г.О. Надьон
	Проф. кафедри менеджменту і адміністрування, д.е.н., доц. Є.І. Овчаренко
	Доц. кафедри менеджменту і адміністрування, к.е.н., доц. В.Г. Лежепьокова

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступник повинен

знати:

- основні цілі й функції менеджменту;
- методологічні та методичні засади планування діяльності підприємства;
- системи методів управління, змісту процесів та технології управління;
- підходи щодо формування ефективної системи управління персоналом в організації;
- процес аналізування стану кадрової політики організації, управління соціальним розвитком трудового колективу;
- визначення і сутність зовнішньоекономічної діяльності та еволюцію поглядів на управління зовнішньоекономічною діяльністю;
- порядок реєстрації підприємства як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності Д;
- суть, зміст і види зовнішньоторгових операцій;
- заходи з реалізації зовнішньоторгових операцій що здійснюються у внутрішньому середовищі підприємства, організації;

уміти:

- застосовувати теоретичні знання у майбутній професійній діяльності;
- узагальнювати набутий провідними вченими, спеціалістами-практиками досвід з проблем організації та управління підприємствами, зовнішньоекономічною діяльністю;
- виробляти стратегію підприємства, планувати її реалізацію;
- створювати оптимальну організаційну структуру управління підприємством;
- самостійно приймати рішення в галузі управління персоналом;
- здійснювати заходи у внутрішньому середовищі підприємства, організації для ефективної реалізації зовнішньоторгових операцій.

ІІ. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма вступного фахового випробування розроблена з урахуванням вимог чинних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації.

Необхідний обсяг знань вступника, що має освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра з напряму підготовки "Менеджмент" або спеціаліста зі спеціальності "Менеджмент ЗЕД"забезпечують наступні нормативні дисципліни, передбачені навчальним планом.

Менеджмент

Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. Історія розвитку та сучасні моделі менеджменту. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності: планування, організація, мотивація, контроль. Інформація і комунікації в менеджменті. Сутність та класифікація методів менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Керівництво та лідерство. Ефективність менеджменту.

Операційний менеджмент

Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту. Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Операційна система організації: поняття, склад та види. Поняття операційної діяльності підприємства, ресурси, процеси та результати. Управління процесом проектування операційної системи. Управління поточним функціонуванням операційної системи. Основи менеджменту якості. Управління результативністю операційної діяльності.

Управління персоналом

Роль та значення управління персоналом як науки. Особливості та роль персоналу в досягненні конкурентоспроможності сучасних організацій. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації. Мета та завдання планування роботи персоналом на підприємстві. Структура інформації про персонал. Організація набору та відбору персоналу. Організація діяльності та функції служб персоналу. Формування колективу організації. Згуртованість та соціальний розвиток колективу. Оцінювання та ефективність управління персоналом.

Організація праці менеджера

Сутність управлінської праці як складової управлінської діяльності. Особливості управлінської праці. Вимоги до сучасного менеджера. Функції менеджера та принципи керівництва. Методи і стиль керівництва персоналом. Авторитет менеджера. Інформаційне та документаційне забезпечення менеджера. Планування робочого часу та встановлення оптимального режиму роботи менеджера. Організація робочих місць та умови праці менеджера. Ділові

контакти в діяльності менеджера. Робота менеджера з державною та комерційною таємною інформацією.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки. Інститути та засоби управління зовнішньоекономічною діяльністю на національному рівні. Тарифні та нетарифні інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Сутність, види, структура та механізм дії зовнішньоторговельних контрактів. Сутність та характеристика зовнішньоторговельної документації. Транспортне забезпечення зовнішньої торгівлі. Базові умови поставок ІНКОТЕРМС – 2010. Міжнародні розрахунки та валютно-фінансові відносини у зовнішньоекономічній діяльності. Міжнародні посередницькі операції.

ІІІ. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

І. Менеджмент

1. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: підручник. / О.Є. Кузьмін. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.
2. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посіб./ О.Є. Кузьмін. – Л.: «Львів. політехніка», 2007. – 384 с.
3. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. / А.А. Мазаракі, Г.Є Мошек, Л.А. Гомба та ін. – К.: Атіка, 2007. – 564 с.
4. Мескон М. Основы менеджмента: Пер.с англ./ М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М.: Дело, 1992.
5. Туленков Н. В. Введение в теорию и практику менеджмента: Учеб. пособие. / Н.В. Туленков. – К.: МАУП, 1998.
6. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2015. – 492 с.
7. Шегда А В. Основы менеджмента: Учеб. пособие. А.В. Шегда. — К.: Т-во "Знания", 1998.

ІІ. Операційний менеджмент

1. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент: навч. посіб. / В.О. Василенко. – К.: Центр навч. л-ри, 2005. – 532 с.
2. Гевко І.Б. Операційний менеджмент: навч. посіб. / І.Б. Гевко. – К.: Кондор, 2005. – 228 с.
3. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум: навч. посіб. / Н.В. Микитенко. – К.: КНТЕУ, 2009. – 197 с.
4. Операційний менеджмент. Навчальний посібник / Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 232 с.
5. Сумець О.М. Основи операційного менеджменту: підруч. для студ ВНЗ. / О.М. Сумець. – К.: Професіонал, 2005. – 414 с.

6. Ханна М.Д. Управління виробництвом з метою задоволення споживача: підручник. / М.Д. Ханна. – К.: ЗАТ «Віпо», 2003. – 225 с.
7. Чейз Р.Б. Производственный и операционный менеджмент: пер. с англ. – 10-е изд./ Р.Б. Чейз. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007. – 1184 с.

III. Управління персоналом

1. Балабанова Л.В. Управління персоналом: навч. посіб. / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак.- К.: ВД «Професіонал», 2006
2. Жуковська В.М. Управління персоналом. Практикум: навч. посіб. / В.М. Жуковська. – К.: КНТЕУ, 2008. – 293 с.
3. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. Вид. 2-ге, без змін / В.М.Данюк, В.М. Петюх, СО. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В.М. Да-нюка, В.М. Петюха. - К.: КНЕУ, 2012. - 398с.
4. Питер Э. Лэнд. Менеджмент - искусство управлять: Пер. с англ. / Питер Э. Лэнд. – М : ИНФРА-М, 1995.
5. Психологические аспекты подбора и проверки персонала. Библиотека журнала «Управление персоналом»/Составитель сборника Н.А. Литвинцева. - М., 1997.
6. Савельєва В.С. Управління персоналом: навч. посіб. / В.С. Савельєва. - К.: ВД «Професіонал», 2005. – 336 с.
7. Управління персоналом: підручник / [В.М. Данюк. А.М. Колот, Г.С. Суков та ін.]; за заг. та наук. ред. к.е.н., проф. В.М. Данюка. — К.: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2013. — 666с.
8. Хміль Ф.І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф.І. Хміль. – К.: Академвидав, 2012. – 488 с.

IV. Організація праці менеджера

1. Балабанова Л.В. Організація праці менеджера. Навчальний посібник. / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак. – Київ: ВД "Професіонал", 2007. – 416 с.
2. Веснин В.Р. Технология работы с персоналом и деловыми партнерами. / В.Р. Веснин. – М.: ТД Элит-2000,2003.
3. Виноградський М.Д. Організація праці менеджера. Навч. посіб. для студ. екон. вузів. / Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. – К.: Кондор – 2003. – 414 с.
4. Румянцева З.П. Общее управление организацией; принципи й процессы. / З.П. Румянцева. – М.: ИНФРА-М, 2000.
5. Сладкевич В.П. Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций. / Сладкевич В.П., Чернявский А.Д. – К.: МАУП, 2002. – 152 с.
6. Уманский А.М. Социально-трудовые отношения. Учебное пособие: / Уманский А.М., Сумцов В.Г. – Луганськ, 2003.
7. Чайка Г.Л. Організація праці менеджера: Навч. посіб. / Г.Л. Чайка. – К.: Знання, 2007. – 420 с.
8. Шанин В. Карьерные игры или психология делового общения. / В. Шанин. – М.: Книжный дом "Университет", 2001

V. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. // Вісник ВРУ. – 1991. - № 29
2. Васенко В.К. Валютно-фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / В.К. Васенко. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 216 с.
3. Дехтярева О.И. Внешнеэкономическая деятельность: Учебное пособие. / Дехтярева О.И., Полянова Т.Н., Саркисов С.В. – М.: Дело, 2000. – 320 с.
4. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб./ М.І. Дідківський. – К.: Знання, 2006. – 462 с.
5. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. / О.А. Кириченко. – К.: Знання. – 2002. – 384 с.
6. Козик В.В. Зовнішньоекономічні операції та контракти: навч. посіб. / Козик В.В., Панкова Л.А., Карпяк Я.С. – К, 2004. – 608 с.
7. Макогон Ю.В. Внешнеэкономическая деятельность: организация, управление, прогнозирование. / Макогон Ю.В., Кравченко В.А. – Донецк: Донеччина, 1999. – 496 с.
8. Соломенко Л. Внешнеэкономическая деятельность: организация и документальное оформление. / Л. Соломенко. – Харьков: «Фактор». 2001. – 173 с.
9. Торгова Л.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч.-метод. посіб. / Торгова Л.В., Хитра О.В. – Л.: Новий світ, 2006. – 512 с.
10. Управління зовнішньоекономічною діяльністю./Під заг. ред. А.І. Кредісова – К.: ВІРА-Р, 2001. – 640 с.

4. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

Результати фахового вступного випробування оцінюються за 100-бальною шкалою з урахування вищезазначених критеріїв за наступною шкалою:

Рівень підготовки	**Вимоги рівня підготовки згідно критеріям оцінювання**	**Відповідність умінь та знать вступника рівню підготовки**	**Бал за 100- бальною системою**
високий	Вступник глибоко і в повному обсязі володіє програмним матеріалом, грамотно, вичерпано та логічно викладає його в усній або письмовій формі. При цьому знає рекомендовану літературу, виявляє творчий підхід і правильно обґрунтовує прийняти рішення, добре володіє різносторонніми уміннями та навичками при виконанні практичних задач	Вище середнього рівня вимог	100
		На середньому рівні вимог	95
		Нижче середнього рівня вимог	90
середній	Вступник знає програмний матеріал, грамотно і за суттю викладає його в усній	Вище середнього рівня вимог, але нижче	85

Рівень підготовки	Вимоги рівня підготовки згідно критеріям оцінювання	Відповідність умінь та знать вступника рівню підготовки	Бал за 100- бальною системою
	або письмовій формі, припускаючи незначні неточності в доказах, трактовці понять та категорій. При цьому володіє необхідними уміннями та навичками при виконанні практичних задач	попереднього	
		На середньому рівні вимог	80
		Нижче середнього рівня вимог	70
достатній	Вступник знає тільки основний програмний матеріал, припускає неточності, недостатньо чіткі формулювання, непослідовність у викладанні відповідей в усній або письмовій формі. При цьому нетривке володіння уміннями та навичками при виконанні практичних занять	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	60
		На середньому рівні вимог	50
		Нижче середнього рівня вимог	40
низький	Вступник не знає значної частини програмного матеріалу. При цьому припускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, виявляє низьку культуру оформлення знань, не володіє основними уміннями та навичками при виконанні практичних задач. Вступник відмовляється від відповіді на контрольні запитання	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	30
		На середньому рівні вимог	20
		Нижче середнього рівня вимог	10
дуже низький	Знання та уміння з програмного матеріалу практично відсутні		0

Низький та дуже низький рівень підготовки є недостатніми для участі у рейтинговому конкурсі на зарахування.

Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового екзамену. Для проведення вступного екзамену формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного екзамену ухвалюється рішенням фахової атестаційної комісії, про що складається відповідний протокол, який передається до приймальної комісії.

Для проведення вступного екзамену головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахових вступних випробувань». Програма фахових вступних випробувань оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті (http://www.snu.edu.ua) та інформаційних стендах кафедри менеджменту і адміністрування.

Екзамен проводиться у строки передбачені Умовами прийому до СНУ ім.В.Даля.

На екзамен вступник з'являється з паспортом, при пред'явленні якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет).

Вступне фахове випробування складається з двох етапів:

тестова перевірка знань, що формують уміння, зазначені у освітньо-кваліфікаційних характеристиках бакалавра з напряму підготовки "Менеджмент";

письмове розв’язання розрахунково-аналітичної задачі, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок.

При проведенні тестування студент отримує завдання, яке складається з тридцяти тестових завдань закритої форми з запропонованими відповідями, тільки одна з яких є правильною. Кожне з запитань тесту містить певну кількість балів, що враховуються у разі правильної відповіді. Максимально можлива кількість балів – 100. Тривалість тестування – одна академічна година. Кожен студент отримує бланк відповідей, який заповнюється студентом особисто до початку тестування після отримання інструкцій викладача. У бланку оцінювання кожен студент зобов'язаний зазначити власні реквізити (прізвище, ініціали) та дату проведення тестування.

Номер правильної відповіді проставляється до відповідної клітини поруч із номером запитання. Студент підписує бланк.

Після виконання тестових завдань студент подає бланк тесту та бланк відповідей до Комісії та отримує комплексну аналітично-розрахункову задачу відповідно до свого варіанту. Тривалість розв'язання задачі – одна астрономічна година. Максимальна кількість балів за задачу – 100.

Підсумкова оцінка вступного фахового випробування складається з усередненої оцінки за кожний з етапів. Результати випробування оцінюються за 100-бальною шкалою за правилами вказаними в розділі "Критерії оцінювання" даної пояснювальної записки і відмічаються у "Екзаменаційному листі". Рівень знань вступника за результатами екзамену заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами трьох членів комісії. Відомість оформляється одночасно з "екзаменаційним листом" вступника і передається до приймальної комісії.

Заяву про апеляцію вступник може подати в день оголошення результатів до 17^{00} години.

Голова фахової атестаційної
комісії _____ доц. Галгаш Р.А.

Член фахової атестаційної
комісії _____ доц. Тищенко В.В.